

GIS مکانیابی محل دفن زباله شهری با استفاده

(مطالعه موردی: شهرستان سلطان آباد)

زهرا قلیزاده^{۱*}، بهروز قلیزاده^۲،
یزدان خردمند^۳

- ۱- مدرس، دانشگاه آزاد اسلامی شیراز، ایران، Zahragholizadeh82@yahoo.com
۲- کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد گنبد، ایران، Bgholizadeh97@yahoo.com
۳- مدرس، دانشگاه آزاد اسلامی شیراز، ایران، yazdan.kheiradmand@yahoo.com

چکیده:

شهر سلطان آباد در استان خراسان رضوی، در بخش خوشاب شهرستان سبزوار قرار دارد. با جمعیتی معادل ۴۹۸۷ نفر در سال ۱۳۸۵ روزانه ۳۶ تن زباله تولید می‌کند. که به سیستم سازمان یافته جهت دفن زباله‌های شهری مجهز نشده است. و محل کنونی دفن زباله از موقعیت محیطی کاملاً نامناسبی بهره گرفته و آثار زیست محیطی آن در شرایط کنونی پدیدار شده است. هدف اصلی این مطالعه اعمال انواع تحلیل‌های مکانی، با بهره‌گیری از فناوری سیستم اطلاعات مکانی به منظور مکان‌یابی محدوده‌های بهینه با حداقل اثرات سوء زیست محیطی برای دفن زباله شهری است. به همین منظور، سامانه اطلاعاتی مکانی زباله‌های شهری تشکیل شد. که شامل لایه‌های اطلاعاتی فاصله از محدوده قانونی شهر، فاصله از جاده، کاربری اراضی، فاصله از آبهای سطحی منطقه، لایه جهت باد، خاکشناسی،... می‌باشد. سپس با استفاده از مدل منطق فازی لایه‌های اطلاعاتی با یکدیگر تلفیق شده، مکان مناسب جهت دفن زباله مشخص گردید.

واژگان کلیدی: سامانه اطلاعات مکانی، دفن زباله شهری ،

مدل منطق فازی ،

۱- مقدمه

نظام مدیریت مواد زاید شهری ایران به نسبت بحرانی و به دور از وضعیت مطلوب قرار دارد که برکسی پوشیده نیست. مکان‌یابی محل مناسب برای دفن مواد زاید از ضروریات طرح‌های توسعه شهری است. امروزه وجود یک سیستم مکانیزه، دقیق، به‌هنگام؛ یکی از ارکان اصلی مدیریتی در جهت توسعه طرح‌های مواد زاید شهری می‌باشد. لذا در این راستا معمولاً سیستم‌های مکانیزه با ذخیره‌ی نقشه‌ها در فرم اتوکد و اطلاعات توصیفی و مکانی در برنامه‌ی صفحه گستردۀ نظیر اکسل یا پایگاه داده‌ها مانند اکسس در سازمان‌های مربوطه به وجود آمده‌اند. ضعف موجود در این سیستم‌های مکانیزه مختلف و جدا از هم، ناهمگونی و عدم تمرکز بین آنها [۲] و همچنین نبودن ارتباط بین عوارض مکانی با داده‌های توصیفی می‌باشد؛ لذا از این حیث، تحقیق مورد نظر از یک جهت مدیریتی متناسب با مکان را می‌طلبد [۶]، از جهتی نیز با نگاهی کنجکاوانه در استفاده از فنون جدید در مدیریت و مکان‌یابی مناسب دفن مواد زاید شهری همگام شده است و این فنون جدید که با هدف رفع